

Legea Privind prevenirea și combaterea criminalității organizate

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Domeniul de reglementare

Prezenta lege reglementează măsuri specifice de prevenire și combatere a criminalității organizate, aplicate de autoritățile cu atribuții în domeniu pentru a asigura protejarea persoanei, a societății și a statului împotriva acțiunilor ilegale ale grupurilor și organizațiilor criminale.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

criminalitate organizată – fenomen social care cuprinde grupurile și organizațiile criminale, activitatea criminală a acestora, faptele infracționale comise de membrii grupurilor și organizațiilor criminale, actele preparatorii ale grupurilor și organizațiilor criminale și ale membrilor acestora în vederea comiterii de infracțiuni, precum și alte infracțiuni care, conform Codului penal, se consideră comise de un grup sau o organizație criminală;

activitate criminală organizată – acțiuni/inacțiuni sau sistem de acțiuni/inacțiuni orientate spre comiterea de către grupurile sau organizațiile criminale a unei sau mai multor infracțiuni prevăzute în Partea specială a Codului penal;

prevenire a criminalității organizate – acțiuni de împiedicare a comiterii de către grupurile și organizațiile criminale a infracțiunilor, precum și de înlăturare a cauzelor și a condițiilor ce generează sau favorizează criminalitatea organizată;

infracțiune cu caracter transnațional – orice infracțiune care, după caz:

a) este săvârșită pe teritoriile a două sau mai multor state;

b) este săvârșită pe teritoriul unui stat, dar pregătirea, planificarea, conducerea sau controlul său are loc, în tot sau în parte, pe teritoriul altui stat;

c) este săvârșită pe teritoriul unui stat de un grup sau o organizație criminală care desfășoară activități criminale în două sau mai multe state;

d) este săvârșită pe teritoriul unui stat, dar rezultatul acesteia se produce pe teritoriul altui stat.

Articolul 3. Sfera de acțiune a legii

Sub incidența prezentei legi cad infracțiunile care, conform Codului penal, se consideră comise de un grup sau o organizație (asociație) criminală.

Articolul 4. Principiile de bază ale prevenirii și combaterii criminalității organizate

Prevenirea și combaterea criminalității organizate au la bază următoarele principii:

legalitatea; respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului; operativitatea; inevitabilitatea pedepsei; confidențialitatea; profesionalizarea în toate domeniile de activitate; prioritatea măsurilor de prevenire a criminalității organizate; coordonarea și cooperarea unitară între toate instituțiile implicate; cooperarea cu organizațiile internaționale și cu societatea civilă.

Capitolul II. CADRUL INSTITUȚIONAL

Articolul 5. Controlul, conducerea și coordonarea executării prezentei legi

Controlul, conducerea și coordonarea executării prezentei legi sînt exercitate de Procuratură, în condițiile Legii cu privire la Procuratură, ale Codului de procedură penală și ale altor legi.

Articolul 6. Atribuții în domeniul prevenirii și combaterii criminalității organizate

(1) Atribuțiile în domeniul prevenirii și combaterii criminalității organizate sînt exercitate de subdiviziunile specializate ale Departamentului poliție, ale Departamentului urmărire penală și ale Departamentului Poliției de Frontieră din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, ale Administrației Naționale a Penitenciarelor, ale Serviciului de Informații și Securitate, ale Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, ale Serviciului Vamal.

(2) Autoritățile menționate la alin. (1) exercită atribuțiile de prevenire și combatere a criminalității organizate în domeniile care corespund competențelor prevăzute de Codul de procedură penală.

(3) În cazul în care grupul sau organizația criminală desfășoară activități criminale ce țin de competența a două sau mai multor autorități prevăzute la alin. (1), conducerea și coordonarea procesului de prevenire a criminalității organizate sînt realizate de subdiviziunea specializată responsabilă din cadrul Departamentului poliție al Ministerului Afacerilor Interne.

Articolul 7. Competențele autorităților cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii criminalității organizate

(1) Autoritățile cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii criminalității organizate:

a) desfășoară activități de prevenire și combatere a criminalității organizate prin prevenirea, depistarea și curmarea infracțiunilor în conformitate cu legislația în vigoare;

b) desfășoară activități speciale de investigații, activități de urmărire penală, de cooperare internațională, de analiză și monitorizare în domeniu.

(2) În cadrul activităților de prevenire și combatere a criminalității organizate, autoritățile menționate la art. 6 alin. (1) colaborează între ele prin schimb de informații, de experți, prin activități comune de cercetare și demascare a grupurilor și organizațiilor criminale, de instruire a personalului, prin realizarea unor inițiative social-economice, precum și prin alte activități.

Articolul 8. Selectarea, pregătirea profesională și instruirea cadrelor în domeniul prevenirii și combaterii criminalității organizate

Persoanele selectate pentru angajare în subdiviziunile specializate în domeniul prevenirii și combaterii criminalității organizate din cadrul autorităților menționate la art. 6 alin. (1) al prezentei legi vor fi supuse unei verificări în conformitate cu prevederile Legii nr. 271-XVI din 18 decembrie 2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice. Statul asigură pregătirea profesională și instruirea personalului antrenat direct în prevenirea și combaterea criminalității organizate. Pregătirea profesională și instruirea personalului menționat la alin. (2) vor cuprinde metode și forme de colaborare a autorităților administrației publice cu reprezentanții organizațiilor internaționale, cu organizațiile neguvernamentale, cu alte instituții și cu societatea civilă, precum și metode și forme de cooperare și colaborare a autorităților administrației publice, a organizațiilor și a instituțiilor din Republica Moldova cu autoritățile, organizațiile și instituțiile interesate din alte state.

Capitolul III. PREVENIREA CRIMINALITĂȚII ORGANIZATE

Articolul 9. Măsurile de prevenire a criminalității organizate

Autoritățile cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii criminalității organizate previn criminalitatea organizată prin:

- a) efectuarea analizei cauzelor și condițiilor ce favorizează crearea și activitatea grupurilor și organizațiilor criminale;
 - b) planificarea măsurilor de prevenire a formării noilor grupuri sau organizații criminale;
 - c) planificarea măsurilor de prevenire a activității criminale pe fiecare grup sau organizație criminală existentă;
 - d) organizarea campaniilor de informare privind fenomenul de crimă organizată;
 - e) notificarea persoanelor care pot fi atrase în activitatea criminală organizată;
 - f) monitorizarea preventivă a persoanelor care pot fi atrase în activitatea criminală organizată.
- (2) Măsurile de prevenire a criminalității organizate prevăzute la alin. (1) lit. a), b) și d) sînt exercitate conform unui plan aprobat de Guvern.
- (3) Măsurile de prevenire a criminalității organizate prevăzute la alin. (1) lit. c), e) și f) sînt exercitate pentru fiecare caz de parvenire a informației despre crearea unui grup sau unei organizații criminale ori despre posibila atragere a persoanei în activitatea criminală organizată.

Articolul 10. Notificarea persoanelor care pot fi atrase în activitatea criminală organizată

- (1) Notificarea persoanei despre faptul că poate fi atrasă în activitatea criminală organizată reprezintă informarea sub semnătură despre eventualele consecințe ale atragerii în acțiunile ilegale ale grupului sau organizației criminale.
- (2) Notificarea se operează în privința persoanei care, deși nu este antrenată în activitatea criminală organizată, ține relații permanente sau ocazionale cu membrii grupului sau organizației criminale și care poate deveni participant la activitatea criminală a grupului sau organizației criminale.
- (3) Notificarea despre posibilitatea atragerii persoanei în activitatea criminală organizată nu implică stabilirea față de aceasta a unor obligații sau restricții în comunicarea de mai departe cu membrii grupului sau organizației criminale, deci nu presupune limitarea drepturilor și libertăților acesteia.
- (4) La solicitare, persoanei notificate i se eliberează notificarea în formă scrisă.

Articolul 11. Monitorizarea preventivă a persoanelor care pot fi atrase în activitatea criminală organizată

Dacă prelungește comunicarea cu membrii grupului sau organizației criminale, persoana notificată despre posibilitatea atragerii ei în activitatea criminală organizată este supusă monitorizării preventive. Monitorizarea preventivă a persoanelor care pot fi atrase în activitatea criminală organizată constă în culegerea de informații și date despre comunicările realizate între membrii grupurilor sau organizațiilor criminale și persoana notificată. Monitorizarea preventivă a persoanelor care pot fi atrase în activitatea criminală organizată este inițiată la decizia motivată a conducătorului autorității cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii criminalității organizate. Rezultatele monitorizării preventive a persoanelor care pot fi atrase în activitatea criminală organizată sînt raportate în scris, cel puțin o dată pe lună, conducătorului autorității cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii criminalității organizate. Persoanele responsabile de monitorizarea preventivă, precum și alte persoane care, în exercitarea obligațiilor de serviciu, au luat cunoștință de informații privind monitorizarea preventivă a persoanelor care pot fi atrase în activitatea criminală organizată sînt obligate să asigure confidențialitatea acestei informații. Monitorizarea preventivă este realizată de autoritățile menționate la art. 6 alin. (1) din prezenta lege în domeniile care corespund competențelor prevăzute de Codul de procedură penală.

(7) Monitorizarea preventivă a persoanei care poate fi atrasă în activitatea criminală organizată încetează dacă:

- a) persoana supusă monitorizării a decedat;
- b) datele acumulate demonstrează că măsurile preventive aplicate în privința persoanei supuse monitorizării și-au atins scopul;
- c) datele acumulate demonstrează că măsurile preventive aplicate în privința persoanei supuse monitorizării nu și-au atins scopul, persoana monitorizată devenind membru al unui grup sau organizații criminale;
- d) nu există temei pentru prelungirea monitorizării.

Capitolul IV. COMBATEREA CRIMINALITĂȚII ORGANIZATE

Articolul 12. Măsuri de combatere a criminalității organizate

(1) Autoritățile cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii criminalității organizate exercită măsuri speciale de investigații și măsuri specifice de combatere a criminalității organizate.

(2) Măsurile speciale de investigații sînt exercitate în condițiile prevăzute de legislația cu privire la activitatea specială de investigații și de legislația procesual penală.

(3) Măsurile specifice de combatere a criminalității organizate sînt:

a) încadrarea controlată în grupul sau organizația criminală;

b) infracțiunea controlată.

Articolul 13. Încadrarea controlată în grupul sau organizația criminală

Încadrarea controlată în grupul sau organizația criminală constă în introducerea, în condițiile prevăzute de prezenta lege, a colaboratorilor din subdiviziunile specializate în prevenirea și combaterea crimei organizate sau, după caz, a altor persoane în grupul sau organizația criminală cu scopul de a influența membrii grupului sau organizației criminale să renunțe la activitatea criminală organizată sau la comiterea anumitor infracțiuni, de a racola informatori din cadrul grupului sau organizației criminale, de a deteriora structura grupului sau organizației criminale, de a redirecționa activitatea criminală a grupului sau organizației criminale, de a dezinforma membrii grupului sau organizației criminale, precum și de a acumula informații despre componența și structura grupului sau organizației criminale, despre intențiile criminale și crimele comise anterior de grupul sau organizația criminală.

Încadrarea controlată în grupul sau organizația criminală se efectuează în temeiul unei decizii a conducătorului autorității menționate la art. 6 alin. (1). Decizia va cuprinde: data și locul întocmirii; numele, prenumele și funcția persoanei care a emis-o; argumentarea necesității încadrării controlate în grupul sau organizația criminală; date despre persoana care va fi încadrată controlat în grupul sau organizația criminală; informații sau date despre grupul sau organizația criminală în care urmează a fi încadrată controlat persoana; sarcinile persoanei încadrate controlat; referire la legenda în baza căreia se încadrează controlat persoana; limitele acțiunilor permise a fi realizate de persoana încadrată controlat; modalitatea de raportare a rezultatelor activității în calitate de persoană încadrată controlat; după caz, termenul de încadrare controlată; alte condiții care privesc realizarea încadrării controlate. Încadrarea controlată în grupul sau organizația criminală încetează în caz de: expirare a termenului de încadrare prevăzut în decizia de încadrare controlată; atingere a scopului stabilit în decizia de încadrare controlată; demascare de către membrii grupului sau organizației criminale a persoanei încadrate controlat sau apariție a unor împrejurări care vădit pun în pericol viața persoanei încadrate controlat.

Articolul 14. Infracțiunea controlată

(1) Infracțiunea controlată reprezintă comiterea de către persoana încadrată controlat în grupul sau organizația criminală a unei fapte ce prezintă doar semne obiective ale unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave, în mod controlat și dirijat de autoritatea prevăzută la art. 6 alin. (1), în scopul curmării sau descoperirii infracțiunilor grave, deosebit de grave și excepțional de grave.

(2) Procedura de autorizare a comiterii unei infracțiuni controlate este inițiată de conducătorul autorității cu atribuții în prevenirea și combaterea criminalității organizate, care prezintă procurorului propunerea de aplicare a măsurii specifice de comitere a infracțiunii controlate. Propunerea de aplicare a măsurii specifice de comitere a infracțiunii controlate va cuprinde: data și locul întocmirii; numele, prenumele și funcția persoanei care o întocmește; argumentarea necesității de a comite infracțiunea controlată, care să demonstreze imposibilitatea prevenirii și descoperirii infracțiunii prin alte metode; date despre persoanele în privința cărora se va comite infracțiunea controlată, dacă asemenea date există; limitele acțiunilor concrete aplicate la comiterea infracțiunii controlate; date despre persoanele care vor comite infracțiunea controlată; durata aproximativă de realizare a infracțiunii controlate; rezultatul scontat.

(3) Dacă consideră motivată propunerea, procurorul înaintează judecătorului de instrucție un demers privind autorizarea comiterii infracțiunii controlate.

(4) Judecătorul de instrucție examinează propunerea, demersul și materialele prezentate și, printr-o încheiere motivată, autorizează sau respinge demersul privind autorizarea comiterii infracțiunii controlate.

Capitolul V. PROTECȚIA JURIDICĂ ȘI SOCIALĂ A PERSOANELOR CARE PARTICIPĂ LA PREVENIREA ȘI COMBATerea CRIMINALITĂȚII ORGANIZATE

Articolul 15. Protecția juridică și socială a persoanelor care participă la prevenirea și combaterea criminalității organizate

Protecția juridică și socială a persoanelor care participă la prevenirea și combaterea criminalității organizate este asigurată în conformitate cu prezenta lege și cu legile speciale care reglementează activitatea autorităților menționate la art. 6 alin. (1).

Articolul 16. Repararea prejudiciilor cauzate persoanelor care participă la prevenirea și combaterea criminalității organizate

la prevenirea și combaterea criminalității organizate

(1) Prejudiciile cauzate sănătății sau bunurilor colaboratorilor din autoritățile menționate la art. 6 alin. (1) al prezentei legi în legătură cu participarea acestora la prevenirea și combaterea crimei organizate sînt reparate în modul stabilit de prezenta lege și de legile speciale care reglementează activitatea autorităților respective.

(2) În cazul în care, în timpul operațiunii de neutralizare a grupului sau organizației criminale, persoana care participă la prevenirea și combaterea criminalității organizate își pierde viața, familiei acesteia sau persoanelor întreținute de ea li se plătește un

ajutor unic echivalent cu suma mijloacelor bănești de întreținere pe 15 ani ale persoanei decedate. În afară de aceasta, timp de 10 ani din ziua decesului persoanei menționate, persoanelor întreținute de aceasta li se plătesc lunar mijloacele bănești de întreținere ale persoanei decedate, ținându-se cont de indexarea salariului. La expirarea a 10 ani, persoanelor întreținute li se stabilește pensie de urmaș în modul stabilit de legislație, păstrându-li-se înlesnirile de care a beneficiat persoana decedată.

(3) Persoanei care a participat la prevenirea și combaterea criminalității organizate și care, în timpul desfășurării operațiunii de neutralizare a grupului sau organizației criminale, a fost mutilată, în urma cărui fapt a survenit invaliditatea, i se acordă, în conformitate cu legislația în vigoare, un ajutor unic din contul mijloacelor bugetului de stat, în funcție de statutul ei juridic, și i se stabilește pensia respectivă.

Capitolul VI. COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ

Articolul 18. Cooperarea și asistența internațională

(1) Cooperarea internațională în domeniul prevenirii și combaterii criminalității organizate se desfășoară prin schimb de informații între serviciile naționale și internaționale interesate, prin acordare de asistență juridică în materie penală, inclusiv prin comisii rogatorii, sau prin alte activități necesare pentru prevenirea și combaterea criminalității organizate, în conformitate cu legislația națională și internațională, fără prejudicierea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(2) Autoritățile menționate la art. 6 alin. (1) din prezenta lege cooperează cu instituții similare ale altor state în conformitate cu prevederile cap. IX din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, în conformitate cu alte acte normative naționale, precum și în conformitate cu dispozițiile tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

(3) Interacțiunea organelor de drept în scopul prevenirii și combaterii infracțiunilor cu caracter transnațional săvârșite de grupuri sau organizații criminale se realizează prin: asistență juridică internațională în materie penală, activitate specială de investigații, identificare, blocare, sechestrare și confiscare a produselor și a instrumentelor infracțiunii, desfășurare a acțiunilor comune de urmărire, schimb de informații, asistență tehnică sau de altă natură pentru culegerea, analiza și procesarea informațiilor, formare a personalului de specialitate, precum și prin alte activități.

Capitolul VII. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 19. Guvernul, în termen de 6 luni: - va întreprinde mă...

Guvernul, în termen de 6 luni:

- va întreprinde măsuri de punere în aplicare a prezentei legi și de implementare a acesteia de către organele de drept;
- va elabora și va aproba Regulamentul de activitate al subdiviziunilor specializate în domeniul prevenirii și combaterii criminalității organizate;
- la propunerea autorităților responsabile de executarea prezentei legi, va prevedea anual în legea bugetului de stat mijloacele financiare necesare; - va propune Parlamentului modificarea legislației pentru a asigura aplicarea prezentei legi.

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021